

اسدالله بادامچیان در گفت و گو با «شهرود»:

آرامش به جامعه بازگشت

عکس: مهتاب حسینی / شهرود

شهرود | با نزدیک شدن روز شمار انتخابات به روزهای پایانی، ارزیابی‌های بیشتری از عملکرد دولت یازدهم در میسان صاحب نظران صورت می‌گیرد. «شهرود» هم به همین منظور در گفت و گو با اسدالله بادامچیان عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه، به تشریح دستاوردهای دولت یازدهم در استانه دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری پرداخته، آنچه در ادامه می‌آید شرح این گفت و گواست.

● **فضای سیاسی که الان در آن هستیم را نسبت به سال ۹۲ و حتی قبل تر چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

قبل از این که بخواهم به این سؤال پاسخ بدهم، اشاره کنم که سال ۹۲ و حتی قبل تر مسئولان و رئیس جمهوری به دنبال چه چیزی بودند و مسئولان و رئیس جمهوری حالا به دنبال چه چیزی هستند. اگر تحلیل این دو را مشخص کنیم جواب سوال مشخص است. به نظر من، سال ۹۲ و حتی قبل از آن یعنی از زمانی که دولت‌های نهم و دهم روی کار آمد، فضا به سمت تنش و ناآرامی پیش رفت و هر لحظه منتظر یک اتفاق بودیم اتفاقی که منجر به خسارت‌های زیادی می‌شد که مهم‌ترین این خسارات فضای ناآرامی است که در همه جا حاکم می‌شود، از مراکز آموزشی و دانشگاهی تا ادارات و حتی جامعه. همین موضوع باعث شد که به سیاست بین‌المللی و اقتصاد ما ضررهای زیادی برسد که تا به امروز دولت یازدهم نتوانسته است این خسارت‌ها را جمع و جور کند.

● **در صحبت‌هایتان اشاره کردید که باید دید رئیس جمهوری سابق به دنبال چه چیزی بود؟ به نظر شما به دنبال چه بود؟**

رئیس جمهوری سابق به دنبال این بود که تحت هر شرایطی که شده قدرت را در دست بگیرد و اجازه ندهد کسی کرسی ریاست جمهوری را در دست بگیرد. صحنه سیاست جای دعوا و کش و قوس نیست علی‌الخصوص در زمانی که ما از لحاظ بین‌المللی دچار انزوا بودیم و تحریم اقتصادی ما را محاصره کرده بود. نباید در این زمان دیگر دعوی سیاسی داخلی به راه بیندازیم که متأسفانه ایشان (احمدی‌نژاد) همیشه به دنبال این کار بود که نمونه آن هم مستعصم بود؛ دعوی سه قوا به صورتی امر موجب تشدید تنش و برهم خوردگی در جامعه بود. مهم‌ترین این دعواها هم یکشنبه آن روز در مجلس بود؛ پخش فایل صوتی برادر رئیس مجلس. مثال‌های زیادی وجود دارد ولی در این چهار سال آمده است نه به این شدت و در حد اختلاف جزئی بوده است که آن اختلاف جزئی هم تا جایی که شده رسانه‌های ناهنجار هم این امر باعث می‌شود جامعه به سمت آرامش برود و همین آرامش روی خیلی از موضوعات از جمله سیاست بین‌المللی ما تأثیر دارد. انزواروزنامه‌نگارمیانند.

● **به نظر شما دلیل این عدم شفاف‌سازی در چیست؟**

من علم غیب ندارم. باید از خودشان پرسید، ولی همین عدم شفاف‌سازی کمی کار را برای ایشان مشکل می‌کند. دولت روحانی اگر هیچ کاری نتوانست انجام بدهد همین که آرامش را به جامعه برگرداند و امنیت را از فضای

دانشگاه‌های ما بیرون کرد کار بزرگی کرده است همین که نتوانست ایران را بعد از چند سال از انزوا در بیاورد و سیاست بین‌المللی یکبار دیگر رنگ و بو گرفت، جای تشکر دارد. روحانی با خرابی‌های زیادی دولت را تحویل گرفت و نگذاشت تورم و رکود بیشتر از این رشد پیدا کند.

● **با توجه به ورود آقایان رئیسی و قالیباف آیا این احتمال وجود دارد که کسی به نفع دیگری انصراف ندهد و تا آخر در صحنه حضور داشته باشند؛ مثل سال ۹۲؟**

بعید نیست این اتفاق بیفتد به دلیل این که هنوز آن اتحاد و متنسجم بین این افراد به وجود نیامده است و از همه مهمتر این جناح با توجه به کارنامه‌ای که از خود به جا گذاشته و شاهد انتخابات مجلس

ما در موقعیتی نیستیم که بخواهیم دنبال دعوای سیاسی باشیم که آخرش هم منجر به هیچ چیزی نشود.

● **دلیل این دعوای سیاسی را در چه می‌دانید؟**

به نظر من، تیم دعوای نه تنها برای قدرت بلکه برای تخریب طرف هم هست که آن به دلیل نبود

حزب در ایران است. اگر حزب بود این اختلاف‌نظرها به این شکل به وجود نمی‌آمد اما دچار این اختلاف‌نظرها نمی‌شدیم. نبود حزب منجر به این تنش‌ها می‌شود، البته خوشبختانه با توجه به این که ما حزب نداریم ولی این دولت توانست با درایت و همین مدیریت ما در دست بگیرد.

● **مهمترین نقدی که به این دولت وارد می‌دانید چیست؟**

همه دولت‌های روی کار آمده تقدهایی دارند. اگر ندانسته باشند باید تعجب کرد. مهمترین نقدی که می‌توان به این دولت کرد این است که آقای رئیس جمهوری آن طوری که باید و شاید گزارش شفافی را ارائه نکرده است که همین امر باعث شد در بحث اقتصاد و معیشت دچار مشکلاتی شود.

نگاه

مزایای حضور روزنامه‌نگاران در شورای شهر

| ماندنا صادقی

اختیارات فراقانونی رؤسای شوراهای شهر که معمولاً به بهانه‌های واهی مانع از حضور روزنامه‌نگاران در جلسات علنی و غیر علنی شوراهای شهر و روسا شده‌اند، پیش‌بینی انتخابات ریاست جمهوری آسان نباشد، اما نگاهی اجمالی به تاریخچه کوتاه چهار دوره از پارلمان شهری می‌تواند روشن‌کننده این موضوع باشد که دومین دوره شوراهای شهر و روسا در سراسر کشور بعد از استقرار نخستین دوره دولت اعتدال، بی‌گمان به سرنوشت دومین دوره شورا بعد از استقرار دولت اصلاحات دچار نخواهد شد.

تجربه شورا در دولت مهرورز از احمدی‌نژاد و حضور اقلیتی اصلاح‌طلبان در سومین دوره شورا (مثلاً در کلان‌شهر تهران فقط چهار نفر از اصلاح‌طلبان اجازه ورود پیدا کردند) حامل درس‌هایی برای مردم بود که خروجی آن در خرداد ۹۲ در قالب انتخاب یک رئیس دولت اعتدال گرا و راه‌یابی چهره‌های موثر اصلاح‌طلب در برخی شوراهای شهر و بعدتر پیروزی لیست امید در مجلس شورای اسلامی پدیدار شد.

دوم
شوراهای اسلامی شهر به‌عنوان یکی از نهادهای دموکراتیک با رای مستقیم مردم تشکیل شدند و طی این عمر ۱۹ ساله همیشه عنوان «دستگاه ناظر بر عملکرد شهرداری‌ها» را یدک کشیدند.

اما از ابتدای تشکیل این نهاد، خلأ یک دستگاه نظارتی که بتواند عملکرد این شورای دموکراتیک را در نسبت با شهرداری‌ها مورد ارزیابی یا نقد و بررسی دقیق قرار بدهد، به‌خوبی احساس شده‌است. فقدان و ضعف نهادهای غیردولتی، مردمی و مدنی در طی سال‌هایی که جامعه ایرانی به‌انحای مختلف‌باز طریق صندوق‌های رأی کوشید تا پایه‌های دموکراسی را در این مملکت مستقر کند، هیچگاه به اندازه اهمیت و استقرار دستگاه‌های قانونی و انتخابی همچون مجلس شورای اسلامی، خبرگان رهبری، شوراهای شهر و روستا... جدی گرفته شده‌است.

خلأهای قانونی پیرامون جدی تلقی نکردن نهادهای ناظر مستقل از دولت که می‌تواند عملکرد دستگاه‌های دولتی را مورد مذاقه قرار بدهند، موضوعی است که باید در مجالس قانون‌گذاری به آن پرداخته شود. اما از آنجایی که انتظار برای احیای چنین امر مهمی، از طریق مجلس قانون‌گذار بی‌تردید سال‌ها به طول خواهد انجامید، در این مقطع تاریخی حضور روزنامه‌نگاران به‌عنوان اعضای شوراهای شهر یکی از چند فرصت مناسبی است که از طریق آن مردم می‌توانند خلأ دستگاه‌های نظارتی بر عملکرد شوراهای و شهرداری‌ها را از مسیر روزنامه‌نگاران (به‌عنوان وکلای‌شان) مرتفع کنند. شاید در این میان فزاینده‌ترین توجه بیشتر به مسئله حق نظارت‌های مدنی در مجلس شورای اسلامی به این موضوع از درجه تازم‌ای نگاه کنند.

سوم
انتخاب روزنامه‌نگاران و خبرنگاران برای حضور در شورای شهر پاسخی است به قانون‌های نوشته‌شده

یادداشت

منظره‌های انتخابات، خوب یا بد؟

حمیدرضا سکوھی | هر چند تبلیغات انتخاباتی کاندیداهای ریاست جمهوری دوازدهم، از یک هفته پیش آغاز شده بود، اما منظره روزجمعه کاندیداهای انتخابات، استارت پرشوری برای تبلیغات بود. منظره را می‌شد به‌دوبخش تقسیم کرد. بخشی که حاوی سخنران ابراهیم رئیسی، مصطفی هاشمی‌طبا و مصطفی میرسلیم بود و تب و تاب چندانی نداشت. آنها بدون آن که توسط قیاباورد حواری شوند یا قصد داشته باشند حاشیه ایجاد کنند، صرفاً به بیان طرح‌ها و نظرات خود پرداختند. لحن آنها گاه‌آشناگونه و غیر متناسب با روند یک منظره انتخاباتی به نظر می‌رسید، اما بخش دیگر منظره زمانی بود که محمدباقر قالیباف همچون گفت‌وگوی تلویزیونی خود وارد حاشیه شد و با تمام وجود تلاش کرد حسن روحانی و اسحاق جهانگیری را نیز وارد حاشیه نشوند اما جهانگیری با قالیباف وارد جالش شد و همین امر منظره را وارد نقطه پرشور کرد. در منظره‌های انتخاباتی، نه صرفاً در ایران، بلکه در همه نقاط جهان، آنچه بیش از در اختیار داشتن برنامه منظره، قوی اداره روز کشور، برای موفقیت یک کاندیدا مفید است، توان اقناع مخاطب از طریق بیان لحن مناسب و مقابله با رقیبان از طریق گفتار است. اولین این ویژگی منظره، هم می‌تواند آن را وارد حاشیه بدهد و هم می‌تواند بر جداییت آن برای مخاطب بیفزاید. در انتخاباتی که ایجاد شور در بین مردم برای حضور در پای صندوق‌های رأی دارای اهمیت است، طبیعتاً منظره‌های رودرویی کاندیداهای نیز مناسبی برای ایجاد این شور و اشتیاق در میان مردم محسوب می‌شود. به همین دلیل، از این منظر می‌توان منظره روزجمعه و به تبع آن دومنظره بعدی را در افزایش مشارکت مردم در انتخابات موثر دانست. اما فرصت کوتاه کاندیدایا از یک‌سوی وارد شدن به بحث با کاندیدای دیگر به‌طور همزمان ازسویی دیگر، امکان تبیین برنامه‌ها، پرسشگری از رقیب و پاسخگویی متقابل را به‌طور همزمان فراهم نمی‌کند؛ چراکه وقتی کاندیدایا مقدمات بحث را مطرح می‌کند و قصد دارد وارد مباحث دیگر شود، فرصت به پایان می‌رسد و آنگاه قیای انتخاباتی مسائل دیگری را مطرح می‌کنند که همگی جمع می‌شوند و آنگاه کاندیدای یادشده صرفاً باید در دقیقه به ایامات ایجادشده توسط رقیب پاسخ دهد که در این زمان کوتاه غیرممکن است. به همین دلیل عموماً مباحث اتری می‌ماند. به همین دلیل برگزاری منظره‌های دو به دو بهترین راهکار برای ارائه برنامه‌های کاندیدایا، به جالش کشیدن

۱۴روایت سیاسی - اجتماعی از «انتخابات» در تاریخ معاصر ایران

آغاز کار؛ دست‌تقلب و تدلیس

◀ **نخستین انتخابات در تاریخ ایران، با در دسر و حاشیه همراه شد؛ آنجا که پای رشوه، تقلب و تدلیس به میان آمد**

معین بوشهری هم به بعض اشخاص پول داد. از آن جمله به انجمن مخفی ما هم چیزی داد شد. روال اجرایی برگزاری نخستین انتخابات در تاریخ ایران پس از امضای نظام‌نامه انتخابات، شتابان آغاز شد. بسیاری از وابستگان دربار و مخالفان مشروطیت، با وجود پیروزی جنبش مشروطیت ایران که خود از کنگرگان مهم آن به شمار می‌آمده است، انتقادهای خود را نسبت به پاره‌ای تخلف‌های نخستین انتخابات تاریخ ایران و برگزیدگان آن اینگونه ادامه می‌دهد؛ «با این که در تهران مردمان کافی وجود و متعدد و بی‌شمارند، سبب این که آنها وکیل و منتخب نشدند و این‌گونه مردمان جاهل و بی‌تربیت داخل در این امر خطیر شدند، چند چیز بود: اول این‌که هنوز اهل تهران معنی مجلس و کالت و منتخب و امین را ندانسته و نفهمیده‌اند. به گمانشان این که وکیل ملت باید مثل وکیل‌های دارالشروع و خانه‌های ملاها و قضات باشند. از بس که از وکیل مراعات می‌ترسند و از بس که از آنها صدمه و آذیت و ضرر دیده‌اند، لذا به این‌گونه اشخاص راضی شده‌اند، دوم آن که دست تقلب و رشوه در کار آمد. به این جهت جناب

مهدی یساولی - دبیر روایت نو | پدیده‌ای تازه در ایران گویی رواج نمی‌یابد، مگر آن که با گرفتاری و بحران همنشین و همراه شود. آزاد یساولی و دادخواهی‌کده دیگر جای خود دارد. آغاز حرکت کاروان ۱۱۱ ساله «انتخاب» و «انتخابات» در تاریخ ایران با تنش‌هایی سیاسی اجتماعی درهم آمیخته شده که گویی بر این کاروان تا دهه‌های بعد سایه خود را گسترانیده و همراه ساخته است. از نخستین انتخابات که به شیوه‌ای طبقاتی و نخه‌گزینی درنخستین سال پیروزی جنبش مشروطیه بر گزار شد تا روزگار کنونی که عوامفریبی (پوپولیسم) سکه رایج زمانه شده است، «رای مردم» گویی چنان بهایی یافته که دستپایی بدان به دستاویز هر نیرنگ و قریب می‌ارزد. بسا کاروان تاریخی انتخابات، به گذشته می‌رودیم تا «روایت»‌هایی گرگ‌گونه از این فرآیند جذاب عرضه کنیم.

جنبش مشروطیت ایران در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ خورشیدی آنگاه که پس از جنبش‌ها و کوشش‌های بسیار ازاد یساولی و عدالت‌جویان کامیاب و پیروز شد، از مهم‌ترین دستاورد خود برای جامعه ایران برده برداشت؛ انتخابات! این جنبش نیکو، حقی برای جامعه استبداد زده و مردم استبدادکشیده پدید آورد و به او آرایه کرده بود که تا آن روز گزار، معنایی برایشان نداشت؛ ایرانیان پس از آن دریافتند حق‌شان از حکومت، گرفتاری است و این «استیفای حق» از مسیر «انتخاب» و «انتخابات» می‌گذرد. نخستین انتخاب تاریخ برای مردم ایران، با هدف بنیانگذاری مجلس شورای ملی انجام شد. نظام‌نامه انتخابات به تندی پس از پیروزی مردم استبدادکشیده پدید آورد و به او آرایه مظهرالدین شاه رنجور و بیمار، پیش‌بینی پذیر بود و پیام‌گشت ساختار کهخته استبداد و خودکامگی و زرخزنی بر تن مشروطه جوان می‌رفت. نخستین نظام‌نامه انتخابات در تاریخ ایران، آنگونه که مخبرالسلطنه هدایت در کتاب «خاطرات و خطرات» روایت کرده است، مقرر می‌کرد «عقصر نماینده بی‌طهران و ۱۰ عقفر برای ولایات درنظر گرفته شود. در طهران، ۲۰ نفر از اصناف، ۱۰ نفر از تجار، ۲۰ نفر از اعیان، و نوشته شد که انتخاب ۲۰ عقفر از طهران برای خودداری می‌کنیم که خودواضح‌وروشن است.

آقامیرزا محمدتقی گرگانی که وکیل عمل بود، استعفا داد و درجایش آقامیرزا محسن برادر صدرالعلماء داماد آقای بهبهانی وارد شد، بدون انتخاب و بدون شراط. همین‌قدر که آقامیرزا محمدتقی استعفا داد، جناب آقاسیدعبدالله آبپهانی، از سسران پراوازه مشروطه، داماد خوش را به جای او منصوب کرد. هرقد عقلا داد و فریاد کردند، به جایی نرسید و همچنین نصره‌السلطان و دبیرالسلطان که هر دو جوانان باکفایت و دانا بودند، از کالت به اصرار مردم استعفا دادند. بیچاره دبیرالسلطان هم از نوکری افتاد و هم از کالت». او درجایی دیگر از کتاب ارزشمند «تاریخ بیداری ایرانیان» گوشه‌هایی دیگر از تخلف‌های انتخاباتی نخستین دوره مجلس شورای ملی را اینچنین بیان می‌دارد؛ «همین که هیأت مجلس تشکیل می‌یافت، عموماً طبقات و کلا خود را معین و منتخب کرده و می‌کنند و به اکثریت آرا و به اعانت قرعه مطابق نظام‌نامه منتخب شدند لکن باز دست تقلب و رشوه در کار است. چه [ا] امجدالسلطان سنش ۲۱سال است و برحسب نظام‌نامه که باید سن منتخب ۲۵سال و ۳۰سال، درمورد امجد تخلف ورزید، هیاهو و ایراد وارد می‌آورد، ولی کسی اعتنا نمی‌کند؛ چراکه مجدالدوله ایلمانی رئیس طایفه قاجار به است. ناظم‌الاسلام کرمانی دستاورد آن بی‌توجهی‌ها به برگزاری دقیق انتخابات و تخلف‌های انجام‌شده را وضعیتی ناخوشایند برمی‌شمرد؛ «هالی تهران خود را تسلی می‌داند، به این‌که اگر وکلای طهران صحیح و درست و کافی و عالم نبینند، وکلای بلاد البته خوب و صحیح و عالم خواهند بود. درمجلسی که ۲۰۰ نفر اجزای آن مردمان باشند، ۵۰نفر جاهل چه می‌توانند بکنند؟ ولی افسوس که وکلای سایر بلاد هم همین درد و همین خیال را داشتند. در آنجاها هم بعینه مانند تهران شد».

● **اشاره به میندل ترین گونه پوپولیسم که وعده‌های نقدی مالی و ربانی - نه البته صرفاً اقتصادی - پاره‌ای نامزدهای انتخاباتی در روزگار کنونی، انتخابات را به مزایده‌ای برای فروش «اعتبار» و خرید «رای» بدل کرده است.**